

FOLKETINGET

Europaudvalget

Referat af 47. europaudvalgsmøde

Dato: fredag den 30. september 2022

Tidspunkt: kl. 10.30

Sted: vær. 2-133

Til stede: Jens Joel (S), Anne Valentina Berthelsen (SF), Anne Sophie Callesen (RV), Søren Søndergaard (EL), Christoffer Aagaard Melson (V), Kim Valentin (V), Alex Ahrendtsen (DF) og Katarina Ammitzbøll (KF).

Desuden deltog: Finansminister Nicolai Wammen og udenrigsminister Jeppe Kofod.

Anne Sophie Callesen (RV) fungerede som formand under hele mødet.

FO/L Punkt 1. Revision af kapitalkrav (CRR/CRD)

– Tidlig forelæggelse

KOM (2021) 0663 og KOM (2021) 0664

KOM (2021) 0663 – bilag 3 (samlenotat)

EU-note (21) – E 5 (EU-nyt af 28/10-21)

Punktet blev behandlet for lukkede døre.

FO Punkt 2. Rådsmøde nr. 3898 (økonomi og finans) den 4. oktober 2022

Finansministeren (Nicolai Wammen): Forslag til ændring af reglerne om værdipapircentraler forelægges jeg til forhandlingsoplæg.

Af tidshensyn nævner jeg ikke sagerne om de økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine, genopretningsfaciliteten, forberedelse af G20- og IMF-møderne, EU-toldmyndighedernes fremtidige fiskale og ikkefiskale rolle samt SURE-lån til Kroatien og Litauen. Her henviser jeg i stedet til samlenotatet, men udvalget kan naturligvis spørge ind til sagerne.

De resterende punkter forelægges til orientering.

Kim Valentin (V): Helt generelt til emnerne for rådsmødet vil jeg sige, at man skal huske på, at seddelpressen skal kontrolleres. Vi har et stort problem med inflation. Jeg ved, at man er opmærksom på det, og der står, at man vil gøre brug af bl.a. uforbrugte midler, men ikke desto mindre skal man en gang imellem huske landene på, at de penge, som skal bruges på energi og andre aktiviteter, skal findes et sted og ikke bare trykkes. Ellers gør vi inflationsproblemet større.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Både hjemligt og i Europa er regeringens udgangspunkt, at vi skal hjælpe og bistå på en klog måde, hvor vi ikke puster unødigt til inflationen. Det synspunkt er mine kolleger meget bekendte med – man kunne dog ønske sig, at det vandt større indpas blandt de europæiske lande.

FO 1. Forslag om ændring af regler om værdipapircentraler (CSD'er)

– *Tidlig forelæggelse. Sagen er ikke på dagsorden for rådsmødet (økonomi og finans) den 4. oktober 2022*

KOM (2022) 0120

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 2)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Man vil forsøge at opnå enighed om forordningen senere i år.

Værdipapircentraler driver de systemer, der anvendes til at afvikle handel med værdipapirer. Det vil sige, hvor en køber modtager værdipapirer, og en sælger samtidig får den aftalte betaling.

Formålet med forslaget er at opnå mere strømlinet regulering og afvikling af værdipapirhandel og øge konkurrencen blandt værdipapircentraler. Forslaget skal gøre det lettere for værdipapircentraler at drive grænseoverskridende virksomhed i flere EU-lande, ligesom centralerne skal have lettere adgang til at tilbyde afvikling af handler i flere valutaer ved brug af penge fra private banker.

Forslaget ændrer bl.a. reglerne for forebyggelse og håndtering af fejl ved værdipapirhandel. Der foreslås en præcisering af reglerne for bøder og såkaldte dækningskøb. Bøder kan opkræves af værdipapircentraler for finansielle institutioner, hvis værdipapirhandelen ikke gennemføres planmæssigt på grund af fejl fra deres side. Dækningskøb indebærer, at en køber, der ikke får sine

værdipapirer planmæssigt fra sælger, kan købe dem et andet sted på sælgers regning. Ændringerne skal sikre et mere effektivt værn mod fejl i værdipapirhandler.

Regeringen støtter generelt forslaget, der vurderes at kunne sikre mere velfungerende regler i praksis.

FO Regeringen lægger

- stor vægt på, at forslaget samlet set sikrer en mere proportional og effektiv vej til at realisere formålet om ensartede regler for afvikling af handel med værdipapirer i EU og fælles regler for tilladelser og tilsyn med værdipapircentraler.
- vægt på, at der gives lettere adgang til at afvikle handler i flere valutaer og drive virksomhed på tværs af EU-lande via EU-pasordningen for at understøtte mere konkurrence mellem værdipapircentralerne.
- vægt på, at der opnås klarhed om reglerne om dækningskøb, som skal revideres, før de kan sættes i kraft for enkelte værdipapirer, hvis Kommissionen vurderer, at der er et behov herfor.
- vægt på, at der opnås klarhed om bødeberegningen for afviklingsfejl ved handel med værdipapirer, således at der ikke er forskel på, om fejlen skyldes manglende levering af værdipapiret eller manglende betaling.

Klarhed på disse punkter opnås i kraft af den samlede reviderede ramme for værdipapircentraler, der også omfatter en kommende delegeret retsakt for Kommissionen.

Kim Valentin (V): Det giver så meget mening, at der kommer regler på værdipapircentralområdet. Her skaber EU faktisk en situation, hvor alle kommer nemmere og billigere til nogle ydelser. Der er mindre omkostninger, ordningen er mere fleksibel, og det bliver nemmere at lave grænseoverskridende virksomhed. I Venstre plejer vi at sige: Vi skal ikke have mere EU, vi skal heller ikke have mindre EU – vi skal have et bedre EU. Det her er et godt eksempel på det. Vi støtter selvfølgelig forhandlingsoplægget.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg er enig i, at det her er et eksempel på, at EU bidrager til, at ting fungerer bedre og er til gavn for borgerne.

Søren Søndergaard (EL): Ikke mere, ikke mindre, men bedre EU, siger Venstres ordfører. På et vist plan er det jo helt rigtig. Spørgsmålet er bare, hvad et bedre EU er, og til dette emne er vores holdninger forskellige. Logikken bag forslaget afspejler en præfinanskrisetilgang til finansiel regulering om, at markedet vil være effektivt, så længe myndighedernes informationsniveau er tilstrækkelig højt – underforstået: Så vil der ikke kunne skabes ustabilitet osv. Det mener vi bare ikke holder. I og med det baseres på artikel 114 (TEUF) forhindres landene desuden i at gå videre. Vi kan jo godt lide, at landene kan gå videre. Deri er den politiske forskel, og derfor kan vi ikke støtte forhandlingsoplægget.

Alex Ahrendtsen (DF): Dansk Folkeparti er stærk tilhænger af det indre marked, og forslaget er godt for det indre marked. Værdipapirer er afgørende for et marked, og jo lettere de kan flyde over landegrænser, jo bedre er det for markedet, for økonomien, for erhvervslivet og dermed også for

forbrugere og skatteborgere. Så vi hilser det velkommen, at der kommer bedre, ensartede regler for handel med værdipapirer i EU. Dansk Folkeparti bakker op om forhandlingsoplægget.

Finansministeren (Nicolai Wammen): Jeg deler vurderingen af, at det er et godt og rigtigt skridt til gavn for borgere og virksomheder.

Anne Sophie Callesen (RV): Det er en stor forbedring. Vi støtter forhandlingsoplægget.

Katarina Ammitzbøll (KF): Vi støtter også forhandlingsoplægget.

Den fungerende formand (Anne Sophie Callesen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Enhedslisten har ytret sig imod det.

2. REPowerEU-finansieringsforslag

– *Generel indstilling*

KOM (2022) 0231

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 11)

EU-note (21) – E 29 (EU-nyt af 14/6-22)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Økofin ventes at opnå enighed om en samlet rådposition om forslaget til finansiering af REPowerEU, som har til formål at mindske EU's afhængighed af russisk fossil energi. Jeg forelagde forslaget til forhandlingsoplæg den 8. juli 2022.

Kommissionen foreslår bl.a. finansiering for op mod 280 mia. euro, især ved omprioritering af eksisterende genopretningslån. Hertil kommer 20 mia. euro via øget salg af CO₂-kvoter, der vil få betydelige statsfinansielle og klimamæssige konsekvenser. På linje med forhandlingsoplægget har vi derfor presset på for, at finansiering via øgede kvotesalg reduceres mest muligt og erstattes af andre eksisterende finansieringskilder.

Det er afspejlet i formandskabets seneste kompromisforslag, hvor finansieringen via øgede kvotesalg er reduceret til 4 mia. euro. De resterende 16 mia. euro er i stedet finansieret ved en omprioritering af kvoter for kvotesystemets Innovationsfond. Det er et meget væsentligt skridt i retning af at imødekomme bl.a. Danmark på den her dagsorden, men vi har endnu ikke hundrede procent fået fjernet instrumentet. Regeringen kan på dette grundlag støtte et kompromisforslag på linje med formandskabets, og det ventes, at landene generelt kan godkende forslaget på Økofin.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

3. Økonomiske konsekvenser af Ruslands invasion af Ukraine

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 20)

KOM (2022) 0557 – bilag 2 (skriftlig forelæggelse af 9/9-22)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

4. Status på de høje energipriser og det finansielle marked

– *Drøftelse*

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 28)

EU-note (21) – E 40 (EU-nyt af 16/9-22)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Energiselskaber indgår ofte såkaldte futurekontrakter. Det indebærer typisk, at en energiproducent aftaler at sælge en given mængde strøm til en vis pris på et bestemt tidspunkt. Hvis prisen på strøm i mellemtiden stiger i forhold til den aftalte pris, skal energiproducenten stille økonomisk sikkerhed for, at den vil honorere aftalen over for køberen. I den aktuelle situation med meget høje energipriser medfører det, at energiselskaber ofte stiller meget store beløb i sikkerhed og ofte med kort varsel. Kravene om sikkerhed kan være så store, at de kan udfordre ellers sunde energiselskaber, fordi de ikke kan låne så store beløb – heller ikke kortvarigt – og det kan få konsekvenser for energiselskaberne og i yderste konsekvens den finansielle stabilitet i EU. Kommissionen arbejder aktuelt på mulige tiltag til at håndtere disse udfordringer. Der er dog ikke fremsat konkrete forslag forud for Økofin.

Danmark og flere andre lande har indgået en politisk aftale om at stille statsgaranti for de systemisk vigtige el-selskaber, der aktuelt står over for store krav om sikkerhedsstillelse. Blandt EU-landene er der dog et bredt ønske om at undersøge, om der kan findes løsninger, der generelt kan afhjælpe konsekvenserne af de meget høje energipriser på de finansielle markeder.

Regeringen støtter generelt, at der arbejdes på eventuelle løsninger på EU-niveau, og det er vigtigt, at tiltag ikke begrænser adgang til energi, svækker incitamentet til investeringer i energi, skaber yderligere inflation eller svækker den finansielle stabilitet. Regeringen vil tage nærmere stilling til forslag fra Kommissionen, når de eventuelt måtte blive fremsat.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

5. Økonomisk genopretning i EU: Rådsimplementerende beslutning vedr. Nederlandenes genopretningsplan samt statusrapport

– *Drøftelse*

KOM (2020) 0408, KOM (2022) 0383 og KOM (2022) 0469

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 34)

EU-note (21) – E 16 (EU-note af 11/2-22 vedr. samråd om det europæiske semester)

EU-note (20) – E 34 (EU-note af 15/4-21 vedr. det europæiske semester og genopretningsplanerne)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

6. Forberedelse af G20- og IMF-møder 12.-14. oktober 2022

– Drøftelse

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 47)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

7. Rådskonklusioner om international klimafinansiering

– Godkendelse

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 50)

Finansministeren (Nicolai Wammen): Vi skal vedtage årlige rådskonklusioner om klimafinansiering forud for COP27 i november 2022. Konklusionerne afspejler flere af de fremskridt, vi opnåede på COP26. Det gælder f.eks. målet om at fordoble finansiering til tilpasning i udviklingslandene. Vi har målrettet dansk klimabistand mod de mest sårbare udviklingslande, der rammes hårdest. Det er godt, at EU samlet trækker i denne retning. Der er stadig et stykke vej endnu. Vi skal levere på målet om at mobilisere 100 mia. dollars årligt.

Med udgangspunkt i vores markant styrkede klimabistand har vi arbejdet for, at rådskonklusionerne om klimafinansiering sender et klart signal om, at EU-landene forpligter sig til fortsat at øge deres bidrag.

Konklusionerne nævner samtidig en række prioriteter relateret til klimafinansiering. Fra regeringens side er det vigtigt at styrke fokus på at vende de globale finansieringsstrømme fra sort til grøn i bredere forstand.

Regeringen støtter på den baggrund rådskonklusionerne.

Anne Sophie Callesen (RV): Ministeren siger, at det er vigtigt at levere det, man har lovet. I Danmark har vi også leveret lidt mere, end der var lagt op til på de seneste finanslove. Jeg har ikke nået at se, om klimabistand indgår i den økonomiske plan, som regeringen fremlagde i dag. Danmark støtter Kommissionen, der vil presse på for, at alle lande leverer. Vil Danmark levere mere, end vi har sagt hidtil?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Vi bakker hundrede procent op om målsætningen og om, at alle lande skal levere deres fair del. Jeg mener, vi fra dansk side har vist, at vi leverer vores del, og det vil vi fortsat gøre. Det er ikke en konkret del af 2030-planen, men den samlede økonomiske ramme giver mulighed for at prioritere også dette område.

Anne Sophie Callesen (RV): Det lyder, som om der stadig vil være brug for Radikale Venstre og andre partier, som vil løfte klimabistanden. Den tager vi i en anden sammenhæng.

8. EU toldmyndighedernes fremtidige fiskale og ikke-fiskale rolle

– Drøftelse

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 55)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

9. Implementering af EU-instrument til understøttelse af nationale lønkompressionsordninger (SURE)

– *Sagen er ikke på dagsordenen for rådsmødet (økonomi og finans) den 4. oktober 2022, men forventes vedtaget på et senere rådsmøde*

KOM (2022) 0479 og KOM (2022) 0476

Rådsmøde 3898 – bilag 1 (samlenotat side 59)

EUU alm. del (19) – bilag 629 (udvalgsmødereferat side 809 FO,
forhandlingsoplæg forelagt EUU 6/4-20)

Ministeren havde ingen bemærkninger til dette punkt.

10. Eventuelt

Sortlisten

Søren Søndergaard (EL): Vi fik oversendt et fortroligt notat om sortlisten. Vil det komme op på dette møde? Hvornår vil vi ellers få mulighed for at tale om det? Skal vi indkalde til et samråd?

Finansministeren (Nicolai Wammen): Det optræder på mødet og vil sædvanligvis blive vedtaget som A-punkt. I den forstand er der intet nyt i, hvordan vi håndterer det.

Søren Søndergaard (EL): Vil det sige, at vi kan tale om sortlisten her for åbne døre?

Den fungerende formand (Anne Sophie Callesen): Nej, så må vi lukke dørene.

Katarina Ammitzbøll (KF): Der står andre ministre udenfor og venter, og alle har travlt. Er det nødvendigt at udvide dagsordenen nu? Hvis det er meget vigtigt, gør vi det selvfølgelig.

Den fungerende formand (Anne Sophie Callesen): Vi tager en lukket drøftelse, og jeg indstiller til at huske på, at alle er travle.

Dørene blev lukket.

Den resterende del af punktet blev behandlet for lukkede døre.

11. Siden sidst

a) Revision af EU's finansforordning

KOM (2022) 0223

Finansministeren (Nicolai Wammen): EU's finansforordning indeholder de principper og regler, der styrer gennemførelsen af EU's budget. Jeg henviser til det oversendte grund- og nærhedsnotat.

Medlemmerne havde ingen kommentarer til dette punkt.

FO Punkt 3. Forslag om etablering af en militær EU-træningsmission til støtte for Ukraine

– *Tidlig forelæggelse*

EUU alm. del (21) – bilag 783 (samlenotat)

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod): Udvalget fik en tidlig orientering om sagen under »Siden sidst« den 16. september 2022.

Som det første vil jeg beklage, at samlenotatet blev oversendt for sent til udvalget. Det hænger sammen med, at forhandlingerne går meget stærkt. Derfor mener jeg også, at det er det rigtige tidspunkt at forelægge sagen til forhandlingsoplæg, selv om sagen først kommer på et rådsmøde senere.

Siden udvalget sidst blev orienteret, er der i samarbejde med ukrainske myndigheder kommet en række konkrete forslag til træningsmissionens indhold og mandat. Det er bl.a. det, forhandlingerne i Bruxelles skal handle om den kommende tid.

Formålet med missionen er at understøtte det ukrainske behov for træning af bl.a. militære styrker, medicinsk personel og specialister. Samtidig skal missionen koordinere EU-medlemslandenes eksisterende træningsindsatser.

I sin nuværende form har forslaget potentiale til at blive en af de største militære træningsindsatser, som EU har gennemført. Det skyldes et fortsat meget stort behov for træning af Ukraines væbnede styrker.

Træningsmissionen forventes i første omgang at have et 2-årigt mandat. Som udvalget tidligere er blevet orienteret om, vil missionen midlertidigt skulle foregå på EU's territorium på grund af de åbenlyse vanskeligheder med at operere i Ukraine. Som anmodet i forlængelse af den tidlige orientering i udvalget har jeg oversendt svar på spørgsmålet om Rådets Juridiske Tjenestes vurdering af de retlige muligheder for at afholde missionen på EU's territorium. Forventelig kommer størstedelen af træningen til at foregå i et medlemsland, der befinder sig geografisk tæt på Ukraine. Hvor det præcis vil være, er dog ikke fastlagt endnu. Der vil også være mulighed for decentrale træningsindsatser i andre medlemslande.

Først når omstændighederne tillader det, vil træningsmissionens aktiviteter kunne flyttes til Ukraine. En sådan beslutning vil under alle omstændigheder skulle tages af Rådet med enstemmighed. Det er ikke forventningen, at det vil kunne ske i den nærmeste fremtid, som situationen er nu.

Fællesomkostningerne til missionen finansieres gennem den europæiske fredsfacilitet (EPF), sådan som det også er tilfældet for alle EU's øvrige militære missioner og operationer. Fællesomkostningerne forventes dog at blive større for denne mission, da missionen som nævnt forventes at være større end hidtidige træningsindsatser – og der vil være behov for, at EU afholder en række af de udgifter, som normalt dækkes af værtslandet.

Tredjelande vil kunne deltage i træningsmissionen, hvis de har en rammeaftale for deltagelse i EU's militære operationer og missioner. Tredjelande, som ikke har en sådan rammeaftale, kan deltage i missionen via etableringen af en særskilt aftale med EU. Fra dansk side vil vi arbejde for, at

de lande, som leverer væsentlige bidrag til Ukraine i andre rammer, får mulighed for at bidrage til missionen, såfremt de måtte ønske det. Her tænker jeg særlig på Storbritannien og USA.

Der er generelt for missionen fokus på at sikre komplementaritet og hensyn til allerede eksisterende træningsindsatser, der gennemføres uden for EU-rammen.

Vi forventer, at missionen skal godkendes på EU-udenrigsministermødet den 17. oktober 2022. Ambitionen er at kunne påbegynde træningsindsatserne inden den kommende vinter.

Ruslands invasion af Ukraine har store konsekvenser for Danmarks og Europas sikkerhed. Regeringens udgangspunkt er, at der er behov for at anvende samtlige tilgængelige instrumenter i EU's værktøjskasse til at hjælpe Ukraine bedst muligt med at modstå Ruslands ulovlige invasion. En militær EU-træningsmission vil være et vigtigt redskab, som Ukraine selv har efterspurgt. Med træningsmissionen kan EU skabe en stabil og langsigtet ramme omkring træningen af Ukraines militære styrker i koordination med øvrige initiativer.

Derfor agter regeringen at støtte etableringen af EU-træningsmissionen. Forhandlingsoplægget er derfor som følger:

FO Regeringen

- støtter oprettelsen af en mulig militær EU-mission til støtte for Ukraine inden for rammerne som aftalt i rådsbeslutningen om den europæiske fredsfacilitet af den 22. marts 2021.
- lægger vægt på at sikre, at træning af de ukrainske styrker sker i tæt koordination med eksisterende træningsinitiativer, herunder den træning, der foregår i regi af International Donor Coordination Centre (IDCC).
- lægger vægt på at sikre afklaring af de konkrete rammer for deltagelsen af tredjelande, således at der sikres de bedst mulige vilkår for deltagelse af tredjelande som Storbritannien og USA.

Jeg vil gerne understrege, at forhandlingsoplægget alene omhandler etableringen af den militære træningsmission. Eventuelle konkrete danske styrkebidrag til træningsmissionen vil blive håndteret i et separat spor.

Jeg ser frem til at høre jeres betragtninger og spørgsmål, men inden da vil jeg gerne understrege, at det var præcis en situation som denne, der gjorde, at regeringen – med bred støtte fra Folketingets partier – valgte at udskrive folkeafstemningen om afskaffelsen af forsvarsforbeholdet.

Jeg glæder mig over, at Danmark – på grund af danskernes beslutning den 1. juni 2022 – nu for første gang har muligheden for at deltage aktivt i drøftelserne om oprettelsen af en militær EU-mission. Det handler nemlig ikke alene om Ukraines sikkerhed, men om Europas og Danmarks sikkerhed. Jeg håber derfor, at udvalget vil se positivt på regeringens forhandlingsoplæg.

Anne Valentina Berthelsen (SF): SF bakker naturligvis fuldt op om idéen om en europæisk træningsmission i Ukraine. Det er noget af det, vi har berørt i valgkampen i forbindelse med folkeafstemningen om forsvarsforbeholdet. Det glæder mig, at vi nu kan se, hvad vi kan bruge det europæiske forsvarssamarbejde til, og hvilken rolle EU kommer til at spille. Vi kan så småt begynde at

se konturerne af samarbejdet, så vi på sigt kan sikre fred og stabilitet i Ukraine og dermed også i Europa. Det er utrolig positivt.

Jeg håber, vi på et tidspunkt kan diskutere dansk deltagelse i en sådan træningsmission. Det vil jeg i hvert fald opfordre til. Jeg kan ikke komme i tanke om noget bedre forum for Danmark at gøre det i. Det håber jeg ministeren vil tage med og eventuelt lufte sit eget synspunkt på.

Anne Sophie Callesen (RV): Det er en uendelig trist baggrund, men man kan trods alt glæde sig over sammenholdet, som Europa viser, og at vi er i stand til at være en del af det sammenhold og den drøftelse på baggrund af afskaffelsen af forsvarsforbeholdet efter danskernes ønske. Radikale Venstre bakker selvfølgelig op om en træningsmission og dermed om forhandlingsoplægget. Jeg er glad for, at man i forhandlingsoplægget lægger vægt på at skabe rammer, så tredjelande kan deltage, men jeg er rigtig glad for, at vi ikke betragtes som et tredjeland i denne sammenhæng, og at vi dermed kan få indflydelse på missionen.

Jeg vil også se frem til en drøftelse af, hvordan vi fra dansk side kan bidrage. Det er utrolig vigtigt, at vi gør det.

Kim Valentin (V): Jeg kan ikke huske, hvor mange gange vi snakkede om en mulig træningsmission i Ukraine i forbindelse med valgkampen op til folkeafstemningen om afskaffelse af forsvarsforbeholdet. Og nu kommer sagen. Det giver så meget mening, at vi er med i rummet. Hold da op, hvor er jeg glad for, at vi stod sammen om det. Selvfølgelig støtter vi forhandlingsoplægget, og jeg vil endda sige, at Danmark selvfølgelig også skal være med i en træningsmission. Jeg giver ikke et foruddiskonteret mandat til det, men det ligger helt naturligt for Venstre, at vi deltager i det pågældende arbejde. Det giver mening, når det har med Ukraine at gøre, for det er en meget stor problemstilling i Europa. Fuld fart frem.

Katarina Ammitzbøll (KF): Vi er glade for, at regeringen ændrede standpunkt i denne sammenhæng. Konservative har hele tiden vidst, at vi skulle af med forsvarsforbeholdet. Vi er ikke vilde med krig eller konflikt, men vi går ind for sikkerhed og stabilitet. Dette er et tydeligt eksempel på, hvad det betyder for os. Nu kan vi gøre brug af det rigtigt.

Nu skal missionen etableres. Vi sender ikke nødvendigvis et dansk styrkebidrag afsted. Jeg synes, det er meget vigtigt, at vi sikrer, at dem, der bliver trænet igennem træningsmissionen, overholder krigens love. Tilgangen er mere proaktiv end tidligere europæisk fredsstabiliseringsarbejde, så hvordan sikrer vi en ordentlig krigsførelse? Der er ikke noget krig, der er godt, men vi skal overholde krigens love.

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod): Jeg deler glæden med jer.

Nu etablerer vi en militær EU-træningsmission for Ukraine. Det er den første mission, vi kan være med til at etablere, efter vi har afskaffet forsvarsforbeholdet. Før kunne vi ikke være med, så det er på mange måder historisk. Jeg deler fuldstændig glæden over, at det netop bliver Ukraine, vi hjælper. I dag ser vi argumentet for, hvorfor vi skulle være fuldt og helt med i det europæiske samarbejde om sikkerhed og forsvar. Det ville være ærgerligt og forkert, hvis Danmark måtte stå udenfor på grund af et forbehold, situationen i Europa taget i betragtning.

Der spørges, om Danmark kan deltage i træningsmissionen. Et eventuelt dansk styrkebidrag vil blive vedtaget i henhold til de gældende procedurer. Det vil sige, at det skal behandles i Det Udenrigspolitiske Nævn (UPN). Men førend Danmark eventuelt kan vælge at levere et styrkebidrag, skal missionen som sagt oprettes – det er det, denne sag tager op. Den danske procedure vil afspejle typen af missionen.

Allerede i dag bidrager Danmark til en række træningsopgaver i forhold til Ukraine. Vi træner ukrainske styrker. Derfor skal det undersøges, om de træningsindsatser kan indgå som en del af den militære EU-træningsmission. Der er også mulighed for, at eventuelle yderligere danske træningsbidrag på længere sigt vil blive afsøgt, når der er en nærmere afklaring af EU-missionens konkrete fokusområder og ukrainernes behov. EU-træningsmissionen er kommet i stand, fordi Ukraine har ønsket det.

Til Katarina Ammitzbøll vedrørende krigens love: Det er altid en integreret del af vores træningsmissioner, det er en del af missionens mandat, og det er tænkt ind i hele missionens design. Jeg er meget enig i, at det er vigtigt.

Søren Søndergaard (EL): Fuldstændig uafhængigt af EU og af resultatet af den danske folkeafstemning foregår der heldigvis massiv hjælp til træning af ukrainske styrker – også fra dansk side. Det har enstemmig opbakning i det danske Folketing. Det er strålende, og det har intet med EU at gøre. Jeg synes ikke, at man kan diskutere, hvorvidt EU skal være med, for den danske befolkning har jo valgt at afskaffe forsvarsforbeholdet. Derfor må det være en konkret vurdering af, om der er en tillagt værdi ved, at EU deltager. Jeg synes, ministeren er vag. For mig er det ikke særlig klart, hvad den tillagte værdi er. Koordination bliver nævnt, men foregår der ikke koordination i dag?

Enhedslisten støtter forhandlingsoplægget, og at man igangsætter en EU-træningsmission, og så må vi løbende kontrollere, at der reelt er tale om en tillagt værdi.

Vedrørende det traktatmæssige grundlag: Vi har svært ved at læse EU-traktatens (TEU) artikel 42, stk. 1, på en måde, så det her er muligt. Men vi må basere os på, at regeringens fortolkning er lovmedholdelig. Det, at vi accepterer hjemmelsgrundlaget i denne omgang, gør ikke, at vi også accepterer det i al fremtid. Det kræver en fortsat undersøgelse af det traktatmæssige grundlag.

Alex Ahrendtsen (DF): Dansk Folkeparti har altid støttet ukrainernes heroiske kamp mod de russiske aggressorer hundrede procent. Vi har også noteret os med tilfredshed, at der er igangsat omfattende hjælp til Ukraine, også militært. For øjeblikket bliver der desuden – med dansk hjælp – trænet mange ukrainske soldater, bl.a. i Storbritannien. Det støtter vi fuldt ud. Det er en fornøjelse at se, at det stort set er et enigt Folketing, der støtter ukrainerne. Det er en vigtig kamp. Ukrainerne kæmper også for os og vore værdier.

Med hensyn til træningsmissionen skal det ikke være nogen hemmelighed, at vi hellere havde set, at det var sket i NATO-regi. NATO er langt bedre til den slags end EU. EU har ikke den store erfaring. Men når det kommer til Ukraine, er vi lidt ligeglade med, hvad katten hedder, bare den fanger russiske mus. Derfor støtter vi regeringens forhandlingsoplæg.

Anne Valentina Berthelsen (SF): Katarina Ammitzbøll stillede et udmærket spørgsmål om overholdelse af krigens love. Jeg vil opfordre til, at ministeren er meget opmærksom på at have det præsent i planlægningen og udførelsen af træningsmissionen. Vi har de bedste forudsætninger for

at sikre det i EU-regi. I forbindelse med træningen af ukrainske soldater i regi af Storbritannien er det noget sværere at have hånd i hanke med, om det er i overensstemmelse med krigens love, og om man er opmærksom nok på f.eks. kønsbaseret vold, man ofte ser problemer med i krigssituationer. Jeg er personligt mere tryk ved, at vi har styr på udførelsen, når det foregår i EU-regi, da det netop er en del af vores fælles værdigrundlag. Det vil jeg gerne bede ministeren om at bekræfte. Det er i hvert fald noget af årsagen til, at SF anbefalede en afskaffelse af forsvarsforbeholdet.

Kim Valentin (V): Det er vigtigt, at vi giver indirekte støtte i denne sammenhæng, og at det dermed går under tærsklen for, at man bliver part i en krig. Den formulering er vigtig for os.

Udenrigsministeren (Jeppe Kofod): Til Søren Søndergaard: Missionen oprettes på baggrund af en konkret ukrainsk efterspørgsel, og jeg ved, at Søren Søndergaard har støttet de ukrainske efterspørgsler. Ud over det ligger den konkrete merværdi i, at der med missionen er mulighed for bedre koordination og en potentiel udvidelse af de eksisterende træningsindsatser. En EU-træningsmission til støtte for Ukraine vil skabe en stabil og måske mere langsigtet ramme om alle træningsindsatser relateret til Ukraine. Vi er nok inde i en lang krig desværre – det kan man i hvert fald frygte, som situationen ser ud lige nu.

Søren Søndergaard spørger også til det juridiske grundlag. EU-traktatens (TEU) artikel 42, stk. 1, giver EU mulighed for at anvende civile og militære kapaciteter uden for Unionens område. Derfor har flere medlemslande – inklusive Danmark – spurgt Rådets Juridiske Tjeneste om deres vurdering af en træningsmission på EU's territorium. Tjenesten har vurderet, at traktaten ikke hindrer, at missionen *midlertidigt* kan foregå på EU's territorium, da missionens fokus er træning af soldater til indsats uden for EU's territorium. Regeringen ser ikke grundlag for at sætte spørgsmålstegn ved vurderingen fra Rådets Juridiske Tjeneste.

Til Anne Valentina Berthelsen: Det er en god pointe. EU's fælles sikkerheds- og forsvarspolitik (FUSP) værdigrundlag bygger på overholdelse af krigens love og menneskerettigheder, uanset om det handler om militære eller civile træningsmissioner.

Til Kim Valentin: Det er en indirekte støtte til et land, hvis suverænitet er blevet krænket af en folkeretsstridig invasion. Det er støtte til et land, der agerer i selvforsvar. Den støtte gør os ikke til part i den konflikt.

Den fungerende formand (Anne Sophie Callesen): Jeg kan konkludere, at der ikke er flertal imod regeringens forhandlingsoplæg, idet kun Nye Borgerlige har yttret sig imod det.

Mødet sluttede kl. 12.43.